

Organ	Hälso- och sjukvårdsnämnd
Plats	Sammanträdesrum Mälaren, Regionhuset, Västerås
Tidpunkt	Onsdagen den 16 november 2022
Ledamöter	Lina Eriksson (L), Ordförande Stephanie Bruksgård (M), 1:e vice ordförande Anna Nygren (M) Malin Gabrielsson (KD) Ingvar Jonsson (SD) Gisela Carstinge (SD) Ulrika Spårebo (S), 2:e vice ordförande Kenneth Östberg (S) Per Strengbom (S) Fehmi Paulus (S) Heidi-Maria Wallinder (V)
Ersättare	Mikael Andersson Elfgren (M) Tommy Emterby (KD) Peter Lilja (SD) Ann-Christine Björkman (S) Barbro Larsson (C)
Övriga	Lars Almroth, hälso- och sjukvårdsdirektör Annette Daneryd, utvecklingschef Liselott Sjöqvist, områdeschef Akutsjukvård Jonas Ekström, områdeschef Nära vård Jonas Cederberg, områdeschef Medicinsk diagnostik Sara Fredin, programsamordnare Nära vård, § 12-16 Ola Dahlberg, verksamhetsutvecklare, § 16 Claes Stenlander, VD Folktandvården Västmanland AB, § 16 Joakim Pettersson, biträdande områdeschef Nära vård, § 16 Fredrik Alm, mötessekreterare

§ 12 Fastställande av föredragningslista

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs.

§ 13 Föregående protokoll

Anmäls att hälso- och sjukvårdsnämndens protokoll från sammanträdet 2022-10-26 justerats i föreskriven ordning.

§ 14 Justering

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Ulrika Spårebo utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 15 Nästa sammanträde

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum onsdagen den 7 december 2022 klockan 09.00.

§ 16 Muntlig information

- *Framtidens hälso- och sjukvård*
Lars Almroth presenterar sjukvårdens framtida utmaningar utifrån befolkningens åldersfördelning och kompetensförsörjning. Utvecklingen medför att färre ska ta hand om fler, om vi arbetar som vi gör idag. Utöver det har verksamheten att förhålla sig till höga förväntningar, teknisk utveckling och ekonomiska utmaningar. Den forskning som genomförts visar på att standardisering, så som kunskapsstyrning, är framgångsrikt för patientsäkerhet och vårdkvalitet. Fördelningen av vårdtagare är 5 procent svårt sjuka, 35 procent kroniskt sjuka och 60 procent sällansjuka. Värdeskapande principer är tillsammans, uppströms, nyskapande och behovsanpassat. Insatsområden är omställning till framtidens hälso- och sjukvård, personcentrering, hälsofrämjande, säkrad kompetensförsörjning samt tillgänglig, säker och effektiv vård.
Nämnden diskuterar bland annat hur man skapar förändring i sjukhusens verksamheter, hur olika trender påverkar den långsiktiga omställningen, kompetensförsörjning av sjuksköterskor och övriga personalkategorier.
- *Statsbidrag för tillgänglighet*
Ola Dahlberg presenterar de statsbidrag som finns inom tillgänglighetsområdet och regelverket för prestationsbaserade bidrag. Vidare visas indikatorer och kriterier för att få ut statsbidrag. Region Västmanland har ett högt utfall jämfört med riksnittet.
Nämnden diskuterar bland annat den administration som krävs för att genomföra och rapportera uppföljningar.
- *Prisjustering för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården Västmanlands sjukhus*
Claes Stenlander presenterar översiktligt bolaget och tandvårdsmarknaden samt grunderna för prissättning i förhållande till TLV:s referensprislista.
Nämnden diskuterar bland annat vem som får stå för den föreslagna kostnadsökningen, andelen länsbor som är listade i folktandvården, om höjningen innebär att färre kommer besöka tandvården, prisjämförelser med andra län och bolagets ekonomi.
- *Statsbidrag Nära vård*
Sara Fredin redogör för de statsbidrag som finns inom området för 2022. Totalt har regionen 65,4 miljoner kronor att fördela till utveckling samt målområdena psykisk hälsa, närsjukvård och mobilitet samt sjukdomsförebyggande.
Nämnden diskuterar bland annat närvårdsteamens kapacitet och bedömningsgrunder.
- *Statsbidrag psykisk hälsa*
Joakim Pettersson presenterar statsbidrag psykisk hälsa som är ett tredelat bidrag. Totalt har regionen 19,3 miljoner kronor att fördela, varav största delen går till insatser för barn och unga.

§ 17 Fördelning av kostnader för nätläkare i primärvården

HSF220428

Ärendet i korthet

Digitala vårdkontakter med så kallade nätläkarbolag har etablerats som en fast del av vårdkedjan. Kostnaderna för västmanländska patienters besök har ökat sedan starten 2016.

Ersättningen som utgår följer SKR:s rekommenderade taxa som antagits av regionstyrelsen hösten 2019 (§181). Taxan ger ersättning om 500 kronor per läkarbesök och 425 kronor för besök hos psykolog, kurator eller psykoterapeut samt 275 kronor för besök hos annan legitimerad sjukvårdspersonal.

I utredningen "Digifysiskt Vårdval" (SOU 2019:42) beskrivs den krock som sker mellan decentraliserat vårdvalssystem och ett nationellt system för digital vård. Som övergripande lösning föreslår utredningen att den vårdcentral där patienten är listad får ett samlat ansvar för att erbjuda såväl fysisk som digital vård, men något beslut leder utredningen inte till.

Regionstyrelsen har inför senaste tre åren (RS 211214 §300) beslutat att 80 procent av kostnaden för nätläkarbolagen ska tas centralt inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen och att resterande 20 procent kostnadsförs på den vårdcentral där patienten är listad, denna fördelning föreslås gälla tills vidare.

Verksamhetsmässiga/ekonomiska/juridiska konsekvenser och finansiering

En fortsatt fördelning med 80/20 bedöms innebära cirka 21 miljoner kronor i finansieringstillskott under 2023. Förslaget är att finansiering sker från statsbidrag God och nära vård och Ökad tillgänglighet.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Ärendet bedöms inte ha några miljökonsekvenser.

Mänskliga rättigheter - prövning av barnens bästa

Ärendet bedöms inte påverkas av ett barnrättsligt perspektiv.

Invånarperspektiv

Invånaren behåller samma möjlighet att välja vårdgivare som tidigare.

Uppföljning

Uppföljning sker löpande inom ramen för ordinarie uppföljningsprocess.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Fördelningen av kostnaden för nätläkare fördelas så att 80 % belastar Hälso- och sjukvårdsförvaltningen centralt och 20 % belastar den vårdcentral där patienten är listad. Beslutet gäller tills vidare.

§ 18 Anmälningssärenden

- a) Granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre (RV220710)
- b) Granskning av förlossningsvården (RV220709)
- c) SKR cirkulär 22 38 En primärvårdsreform – bestämmelser med ikraftträdande 2022-07-01
- d) Protokoll över beslut enligt delegation

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Informationen noteras

Ärenden till regionfullmäktige

§ 19 Prisjustering för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården Västmanlands sjukhus

RV220639

Priserna för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården, Västmanlands sjukhus baseras på referensprislistan som fastställs av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, TLV. Referensprislistan 2023 som har beslutats av TLV motsvarar en genomsnittlig uppräknings av referensprislistan för allmäntandvård motsvarande 4,2 procent och för Specialisttandvården 5,9 procent.

TLV, Tandvårds- och Läkemedelsförmånsverket, har i sin rapport "Uppföljning av tandvårdsmarknaden 2009 – 2019" visat att den största förändringen som skett på tandvårdsmarknaden är den växande skillnaden mellan priset som vårdgivaren fastställer och referenspriset som TLV beslutar om. Det vill säga vårdgivarna inom både den offentliga och den privata tandvården avviker alltmer från referenspriset.

Orsaken till att alla vårdgivare, förutom Folktandvården och Specialisttandvården i Region Västmanland, avviker från referensprislistan är främst ökade kostnader för tandvårdspersonal på grund av att efterfrågan är väsentligt större än tillgången. Andra kostnadsdrivare är digitalisering och teknisk utveckling; kostnader för handledning av nyexaminerade tandläkare och tandhygienister samt kostnader för verksamhetsförlagd utbildning av studenter från tandläkar-, tandhygienist- och tandsköterskeprogrammet vid universitet och högskolor.

Folktandvården och Specialisttandvården har under åren varit framgångsrika i att möta många utmaningar, vilket har skapat höga förväntningar. Utmaningen framöver är att framtidssäkra tillgången på tandvård till länets invånare för att skapa en god tandhälsa i Västmanland.

Som nämnt ovan är Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården för närvarande de enda offentligt drivna tandvårdsorganisationer som följer de nationella referensprislistorna. Referensprislistan speglar inte kostnadsstrukturen hos tandvårdsorganisationer. Det medför att Folktandvården och Specialisttandvården i Västmanland inte kan konkurrera om medarbetare med närliggande regioner och inte heller utveckla verksamheten i samma takt. Avvikelse från referensprislistan förbättrar finansieringen av framtida satsningar för att erbjuda medarbetarna en utveckling i sin profession. En motiverad erfaren medarbetare är en

garanti för god omhändertagande av patienterna. En god bemanning är en förutsättning för att kunna hjälpa alla patienter som har valt oss som sin vårdgivare.

En annan förklaring till bristen på tandvårdspersonal är stora pensionsavgångar och etablering av nya tandvårdskedjor samt expanderings- och befintliga tandvårdskedjor. Praktikertjänst anger i sin årsredovisning 2021 att av 740 verksamhetsansvariga tandläkare förväntas 40 procent gå i pension i närtid. Aqua Dental har nyligen etablerat sig i Västerås med allmän- och specialisttandvård.

Pandemin har påverkat den kliniska utbildningen hos tandläkare och tandhygienister. Deras kliniska erfarenhet är baserat på färre patienter än tidigare generationer. Det har medfört större behov av handledning och klinisk utbildning de första tre åren.

Vi vill fortsätta kunna hålla en hög kompetensnivå vilket kräver resurser i form av specialister som kan hålla utbildning men också vara stöd till allmäntandvården.

Att utbilda egna specialister är en nödvändighet men kräver även det resurser i form av både pengar och personal. Idag har Specialisttandvården en ersättning som motsvarar två specialiseringsplatser men det finns sju platser och vi planerar ytterligare någon/några utbildningsplatser.

Oral radiologi är under uppbyggnad och är uppbyggd med egna medel. För att kunna rekrytera bra medarbetare är det en stor fördel att vi har alla specialiteter på plats i Västmanland.

Utöver personalförsörjningen stiger kostnaderna. Inflationen under 2022 var i juli 8,0 procent, vilket är den högsta inflationen sedan 1991. Det innebär ett betydande ökande kostnadstryck på verksamheten i form av högre kostnader för lokaler, material och personal. Meningar går isär om inflationen är av engångskaraktär eller om den har kommit in i systemet, vilket medför en högre inflation kommande år om än inte lika hög som 2022.

Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården bedömer att de behöver avvika från referensprislistan för att möta kommande utmaningar och säkerställa en god bemanning av tandläkare, tandhygienister och tandsköterskor på allmän- och specialistklinikerna i alla kommuner i Västmanland och på Specialisttandvården i Västmanland nu och på sikt. Ett proaktivt arbete för att trygga den framtida försörjning av personal. En god bemanning kräver åtgärder som tar tid att implementera.

Effekterna av nedanstående förslag följs löpande upp i ordinarie uppföljning genom ägardialog och verksamhetsplaner.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

I ärendet yrkar

Ulrika Spårebo (S) yrkar att regionfullmäktige fastställer prislistan för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen med det som uppges i nationella referensprislistan 2023 bilaga 2:5. Yrkandet stöds av Heidi-Maria Wallinder (V).

Beslutsgång

Ordförande ställer beredningens förslag mot Ulrika Spårebos yrkande och finner att nämnden beslutar enligt beredningens förslag.

Votering begärs av Heidi-Maria Wallinder.

Omröstningsresultat

Beredningens förslag stöds av Lina Eriksson (L), Stephanie Bruksgård (M), Anna Nygren (M) och Malin Gabrielsson (KD).

Ulrika Spårebos yrkande stöds av Kenneth Östberg (S), Per Strengbom (S), Fehmi Paulus (S) och Heidi-Maria Wallinder (V).

Ingvar Jonsson (SD) och Gisela Carstinge (SD) avstår.

Ordförande konstaterar att 4 ledamöter stöder beredningens förslag, 5 ledamöter stöder Ulrika Spårebos yrkande och 2 avstår och således att nämnden beslutar i enlighet med Ulrika Spårebos yrkande.

Hälso- och sjukvårdsnämndens förslag till fullmäktiges beslut

1. Prislistan för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen fastställs till den nationella referensprislistan 2023 (bilaga 2:5) att gälla från och med 2023-01-15.
2. Regionfullmäktige fastställer prisjusteringen för Folktandvården Västmanland AB och Specialisttandvården inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen för lokala åtgärder att gälla från och med 2023-01-15.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Reservation

Lina Eriksson (L), Stephanie Bruksgård (M), Anna Nygren (M) och Malin Gabrielsson (KD) reserverar sig mot beslutet.

§ 20 Övriga frågor

Inga övriga frågor framställdes.

Vid protokollet

Fredrik Alm, mötessekreterare

Justerat 2022-11-23

Lina Eriksson
Ordförande

Ulrika Spårebo
Justerare

§§ 12-18, samt § 20

§ 19 justerades 2022-11-16